

ACC. N.R. 5777

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: *Skåne* Upptecknat av: *Hilda Henriksson*
Härad: *Gädd* Adress: *Ö. Lönnarstöv*
Socken: *Östra Lönnarstöv* Berättat av: *dens*
Uppteckningsår: *1939* Född år *1872* i *Ö. Lönnarstöv*

Uppteckningen rör *Arbetsfördelningen inom*
Landtushållat

Skriv endast på denna sida!

100.2

ACC. N:R. 5777

Landskap: Skåne
Härad: Gädd
Socken: Ö. Tönnerslöv
Uppteckningsår: 1939
Upptecknat av: Hilda Henriksson
Adress: Ö. Tönnerslöv
Berättat av: dens.
Född år 1872 i Ö. Tönnerslöv

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

// Ordsomåls beteckningen för de olika arbeten var alltid
var karaktär vid männen skalle, de var för tungt
för kvinnorna. Deras arbete benämndes framförallt
Barnens arbete, de va ju glykta arbete de var ej för
slott folk men det var till stor nytta i hemmet.
I det passa hästar var nästan alltid männenas arbete
På de mindre skallen och även på många stor gård var
det husbonden självt som var uppe kl 3-4 på morgonen
öfoder sina hästar a gör dem sad. Det gamla ordet
säger. Ett husbondens öga gör hästen jekt. Ovens hader väl
backare hästar ännu den som var man om dem. Då ett föl-
-sto skulle föla var alltid husbonden självt öfoder sitt djur.
så mycket som jag vet almindline. Det var att gå ö bakla efter
på nätterna om det behöfdes hjälp. Det var ju så trevligt med det lilla fölet
och ansågs som

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 5777

Landskap: Skåne
 Härad: Gälds
 Socken: Ö. Pönnerslöv
 Uppteckningsår: 1939

Upptecknat av: H. Hennriksson
 Adress: Östra Pönnerslöv
 Berättat av: densamma
 Född år 1872 i Ö. Pönnerslöv

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV 2

forts
 2) en viktig händelse när ett fjälbo fick sin unge så
 det kunde ej vem som helst vara med om, inte från
 himlen såvida det fanns mannlige hjälp att på.
 3) Får i världen var det från himlen som utfodrade och
 passade korna mjölkade och även höll rent. Det
 var ibland långt efter vatten så de fingo vara hem i
 stora bajor. Vid slänga vindar budet mycket anhäng
 ande arbete. Kalven fick det alltid vara någon av
 mammfolken som tog emot såvida de voro hemma.
 Det fanns både kvinnliga o mannlige vaktjon. Pojkarna
 kallades vöjtekör o löserna vöjte grebba. På de ställen
 där de hade gås var det en särskild gås grebba som
 skulle vakta gäsen de voro ute på en särskild fjälad.
 o fingo inte bara hos de andra djuren, de smutade ner gräset för
 dem

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 5777

Landskap: Skåne Upptecknat av: H. Henriksson
 Härad: Gärds Adress: O. Sönnarslöv
 Socken: Östra Sönnarslöv Berättat av: den
 Uppteckningsår: 1939 Född år 1872; O. Sönnarslöv

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV 3

- 4) Ofta fingo kvinnorna hjälpa till ö våra sten när de lade gärdesgårdar, och även vara behjälpliga o bryta upp stenen ur jorden o rulla den på rullebär till gärdesgården.
- 5) kvinnorna fingo deltaga i allt vår arbete. De kunde lassa gödsel köra ut o sprida o slå sönder den. Det fanns många dubliga kvinnor som plöjde. På fattiga små larp körde de med korna, plöjde o harvade jorden.
- 6) Husbonden själv sådde säden. Men husmodren eller pigan sådde linet.
- 7) All skära löv till fären skulle kvinnor o barn hjälpas åt vid torvskärning i mossen var det en karl som skulle skära upp torven, och om han var rask så kunde han uppsätta två prunkimmer, de skulle lassa den på rullebären o rulla sålad o lägga upp till lockning. ^{o sedan när den kom ut skulle de} ~~de~~ ^{omla i hop den o} ~~de~~ ^{små högar.}
 (Löv)

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 5777

Landskap: Skåne

Upptecknat av: H. Henriksson

Härad: Häls

Adress: Ö. Pönmarstöv

Socken: Ö. Pönmarstöv

Berättat av: dens

Uppteckningsår: 1939

Född år 1872; Greta Pönmarstöv

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

— 4

8) Vid släkten var det män som skötte den övriga räfspan och var det en duktig "höstakar" så fick det vara två "strängeter" till att räfsa i hög gräst i långa strängar, i skogsängar var det några att räfsa ut från buskar och små så att det kunde locka. All sedan samla i hög och sätta i slacker var det män och kvinnor och barn alla hjälptes åt. Det var grova tunga högtugar de hade, dem voro smidda i bymedjan och höet ködes från ängarne lastades det i en karett det var höga häckar som sattes på vanlig häckavagn och det var ett stort nöje att åka hem i höluset. Linet hampan och ärtorna upptogs av fruntimren

10) För många år sen traskades säden med pläjel. Det var två kudar som böya sitt arbete till på morgnarna. Säden breddes ut över lagen och så böjades vid ena kanten att slå i tacket. med en kläm skulle det vara och skann i den löskemannen som kom på tacket. och de så. (Försked (höret)) ett par timmar så fingo de morgon må. långal löskemans skrivor ^{måda} grovt bröd med smor

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 5277

Landskap: Skåne
 Härad: Gälds
 Socken: Ö. Lönmarstöv
 Uppteckningsår: 1939

Upptecknat av: H. Henniksson
 Adress: Ö. Lönmarstöv
 Berättat av: dens
 Född år 1872 i Ö. Lönmarstöv

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

— 5 —

10) ^{lodisättning} Om mätmar var god annars var det plöskamada. ^{de fingo även} De hölls de
 middag kl 12 o kvällen kl 5. o en gång de hem o vila sig till kl 3 till gode upp
 på med att krossa så emellanåt skolla de bort läden i en krok, till
 de fick en bra hög. Sen fick de sälja o koda den till den blev ren. Så
 mätta de upp o då fingo "löskemanna sin löskemans skäppa"
 De var när husbonden fick 11 skäppor fick gubbarne den 12 te.

O det var vad de fingo för sitt arbete. Men mat fingo de
 på skätten der de voro. Och när de mätla upp bankades ^(spöds) mätelupar.

11) Bärplockningen i skogarne var kvinnor o barn både pojkar
 löser. Det vanligaste bärplockningen var att gå o plocka krossen
 Hela familjer låg alltid med korgar o spunnar. O kors för ^(krossen) krossen
 och om alla vore löa. De var krossenakeri i många da. för det

var ju så att var o en ville ha så många de låg. Det plockades
 också i skogen krossen en till fyra personer plockade 20 a 30 liter p dag. Priset då var 1 kr för ett pot krossen
 ungefär 20 liter

12) Fisket kanner jag ej mycket till

13) Klaklase fanns alltid i varje by. Han var på alla skatte

Skriv endast på denna sida!

ACC. N:R. 5777

Landskap: Skåne Upptecknat av: H. Henriksson
 Härad: Gärds Adress: O. Pönnarstöv
 Socken: O. Pönnarstöv Berättat av: denS
 Uppteckningsår: 1939 Född år 1872 i O. Pönnarstöv

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV
—*— 6

- 13) ^{och sättnings} ~~och slagta~~ grisar o på ställe slätten alla slags djur.
 Kvinnorna bruka i bland, att wacka höns, men ej störel djur.
- 14) Om det ej funns förbud för havande kvinna. Så ansågs det
 vara mycket farligt att hon såg på medan djuret slaktas o låg o
 fäkta emedan barnet i så fall kunde få epileptiska anfäll.
 o s v. Barnen fingo ej o ville helst slipa att se på när
 det slaktades. De tyckte synd om det var en gris eller kalv eller
 vilket djur som helst som skulle dödas.
- 15) Kasherering var det ett par gubbar som for omkring på
 gårdar o slätten i bygderna. De kallades packare o ^{det} ansågs
 för att vara mycket simpelt yrke att vara packare.
- 16) I mindre hushåll bruka ofta mannen elda bakungen medan
 husfrun ätte (arbete eller knåda degen o sen rulla upp i kakor.
 men helst ville gubbarne att fruntimren själv elda o skötte det
 hela

ACC. N:R. 5777

Landskap: Skåne
Härad: Gärdås
Socken: Ö. Fönmarstöv
Uppteckningsår: 1939
Upptecknat av: H. Henriksson
Adress: Ö. Fönmarstöv
Berättat av: dens
Född år: 1872 i Ö. Fönmarstöv

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV
7

17) Förs var det så att byskräddaren sydde kläder till både män
o kvinnor. Han hade gesäll o lärling med sig o reste omkring
från de ena stället till de andra. Mäster o gesällen sydde o pagen
fick springa o bära pressjärnet. Jag minns att en mäster som
ville vara duktig brukade säga högt till gesällen "Sy rätt o lätt"
men sen viskades "Men lå långa sling liovätt!"

18) Skomakaren reste omkring på samma sätt o sydde
skor o toppar o skoflar till husets folk. Det syddes med "begräp"
det var lintråd som de vävt ihop o den beckska o satte en smånål i att
19) tråda med, när de slutit hål med sylten de skulle vara baskant.

19) Brännvinsbränningen var männens arbete. Men Brygg
öl o dricka det fingo kvinnfolken ha på sin lott.

20) Julbrasan ländes av Mor i huset eller om det
var pigor så fick dessa utföra sådant arbete. Det var
olika i de hem som hade gamla sällugnar var ej julbrasa.

ACC. N.R. 5777

Landskap: Skåne Upptecknat av: H. Henriksson
 Härad: Gärds Adress: O. Tönnerstöv
 Socken: Östra Tönnerstöv Berättat av: dens
 Uppteckningsår: 1939 Född år 1872 i O. Tönnerstöv

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

— 8

21) Det var sed att alla män och kvinnor och barn ålro vid samma bord. För såväl vid övre bordsändan (långt bord med långbänkar vid sidorna) Det var samma slags smått till husbondefolk som tjänarna och barnen.

22) Som småfingar barnen vakla kor får och svin samt gås och vidare vara behjälpliga med alla slags arbete som förekom i så hem. Och en pojke var konfirmerad så fick han gå ut och vara dräng om han ej behövdes vara i hemmet och så fick tösen plats som pigga.

23) Ja många duktiga kvinnor ha kunnat jätta sina djur plöja harva och så säden hugga den och för övrigt allt husharbete, om mannen varit borta på annat arbete, eller om de blivit enkors och så själva få ta omsorg om allt.

24) Kvinnorna i alla små hus och torp sysselsatte sig om vinter

ACC. N.R. 5777

Landskap: Skåne
Härad: Gäddede
Socken: Ö. Lönnerstorp
Uppteckningsår: 1939

Upptecknat av: H. Henriksson
Adress: Ö. Lönnerstorp
Berättat av: dens
Född år 1872 i Ö. Lönnerstorp

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

9

24) -kiden med all spinna lin o ull till garn de slickade strumpor
vårde tyg o band o alla slags. Dem som voro flitiga o kunde
sin sak kunde på så vis nästan försörja familjen. För sina arbet
fingo de nästan aldrig någon kontant betalning. De fingo
bröd, fläsk, mjöl o mjölk. Det vägdes ej eller räknades så noga.
om moran i gården var godhjärtad o givmild. Ty det var till
bondgårdarne de värde o spanna o.s.v. Många kvinnor tagor sig
för all gå omkring o sälja kagor. Här i byn bruka en gammal
25) gå omkring. Anna hette hon, men hennes vanliga benämning var
arga Anna ty arg var hon, om vi ungar kommo i närheten
av hennes korg. Hon sålde två styvers o fyra styvers ^{samt 2 styvers korgar} bullar o dem
va så goda. Barmen voro ej vanda all på kakor var dag nej inte varje
vecka ens. Men om arga Anna kom, sprang man länge vägar för
för all åtminstone på va ^{o för} ^{här} ^{lån} ^{mak} ^{er} ^{de} ^{köp} ^{tes} ^{nå} ^{got}. Det bakades ej

ACC. N.R. 5777

Landskap: Skåne Upptecknat av: A. Henriksson
 Härad: Gårds Adress: Ö. Sömnarslöv
 Socken: Ö. Sömnarslöv Berättat av: denb
 Uppteckningsår: 1939 Född år 1872 i Ö. Sömnarslöv

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

10

25 ^{loft} ^{de fattigare}
 betesbröd i hemmen utan vid jul, påsk o pingst. eller vid särskilt någon
 större mälesdag. Fint rågbröd bakades endast till högtiderna.
 26. Tiggare fanns det gott om men det ansågs i alla fall för
 en stor skam o gå o ligga. Hur fattiga de vore så äro gå
 direkt omkring med tiggepåsen de var riktiga slacker. Som
 vore mindre velande eller så. Dem som fore omkring
 hela familjer vore kattrarne. Här omkring var det
 Lyngsjö kattrar. Gamla mor Hina må sin Gudsaf. O alla
 gyllena må se. Men Hina o hennes familj va snälla o hon
 va så bekväm må alla häromkring så bra som hon kunne smaka
 Sen var det andra lika dana familjer från Maglehem Brösarp
 o Mörkavad de vore värre, när de kommo. hela lass o
 ville ha hö till sina hästar o mat till sig själva o var därmed
 mannfolken hemma så fingo de husen ganska fria.

Skriv endast på denna sida!